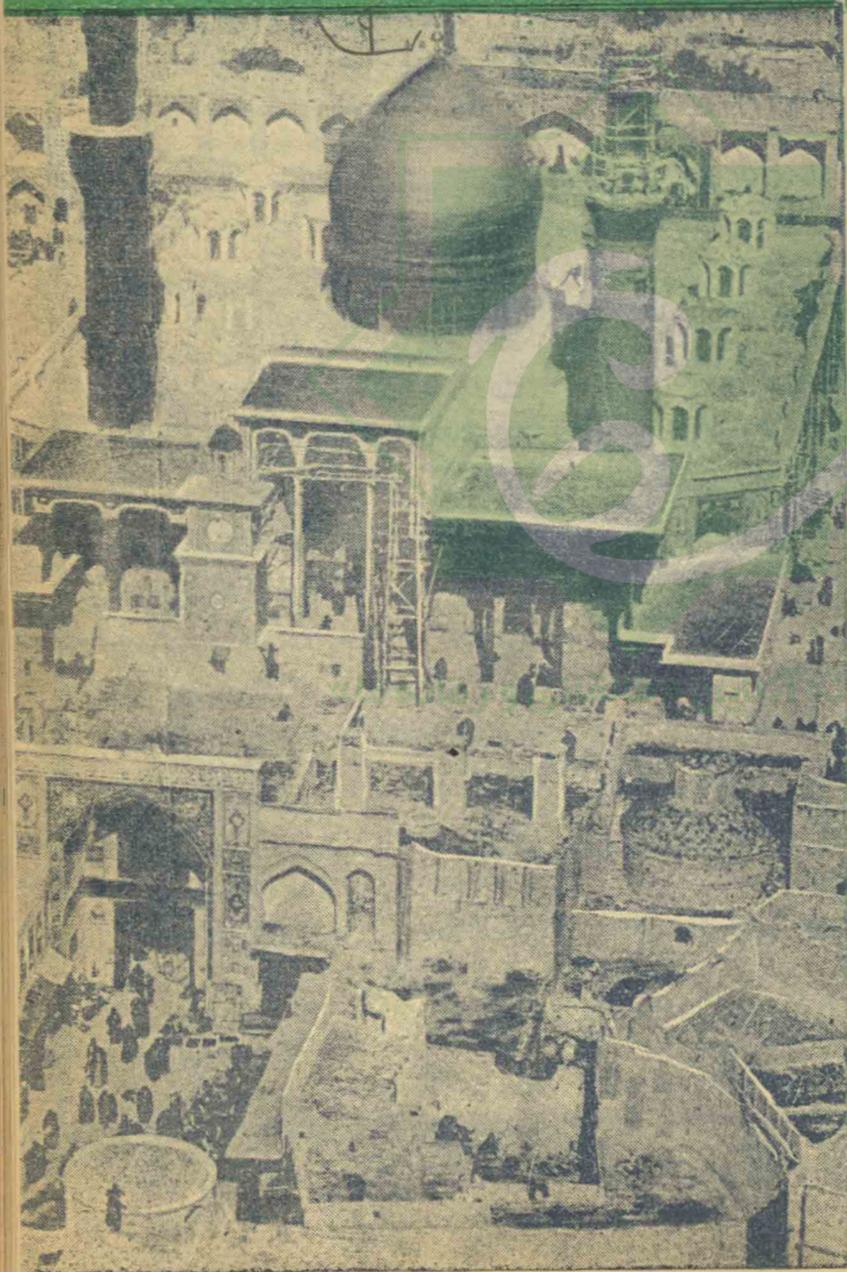

نور دانش

دانش توریست که خداوند آن را در دل هر کس که خواهد میافکند «مدیر نشری»

مجله هفتگی

اسلامی - علمی - اجتماعی
سعدی - ادبی - اصلاحی
مرام : اسلام و انسانیت
سعدی دانش و تربیت در عالم -
علا کلمه توحید - معرفی اسلام و حقیقت
آن - نشر اخلاق حسنه و انجار ذل
در عالم - تبلیغ فداکاری برای خدا
در راه حق و راستی و طهرت

ناشر افکار
انجمن تبلیغات اسلامی
تهران - ایران

رواقه شیران - بته ای خیابان بهت
نشانی پستی : صندوق ۱۵۳
نشانی تکمالی : تبلیغ اسلام
تلفن : شماره ۸۳۱۳

شماره مخصوص این مجله بنام :
« برادری اسلامی در جهان »
لجنة مختلف برای کارندان انجمن

ری
که
غذا
ان
ری
سال
نام
ت
مالک
شور
این
ند
بریا
اشت
متحد
بار
ولت
آنها
ی. از
ماه
ریال

سخنرانی آقای سید محمود طالقانی

آخرین ادوار اسلام

دوره اول اسلام دوره ظهور و دعوت بود. دوره دوم دوره تعلیم و تربیت و تأسیس. دوره سوم دوره فتح و کشورگیری. دوره چهارم دوره تبدیل خلافت به سلطنت و عصیت عربی. دوره پنجم اسلام دوره پراکندگی مسلمانان است بر اثر اختلافات نژادی و مسلکی. حکومت اموی با قدرت عصیت عربی برپا شد و آئین را در زیر این پرده غلیظ از نظرها پوشاند و تا توانست آن را وسیله قدرت و سلطنت استبدادی خود قرار داد تا این که زمینه عکس العمل را فراهم کرد بطوریکه ملل نو مسلمان به عصیت های گذشته خود بازگشتند و در حفظ آثار و عقاید قدیم خود پافشاری کردند و کوشیدند که اعتقادات و روایات و خرافات خود را برنگ آئین اسلام درآورند و جزء تعلیمات آن گردانند تا کار با آنجا رسید که عقاید مسلمانان برنگهای گوناگون درآمد و با اوهام و عقاید ملل دیگر آمیخته شد و در تمام اصول و فروع اختلافات و کشاکش هایی پدید آمد.

البته از ادوار پیش هم بعضی اختلافات محدود زمینه داشت ولی اختلافات این دوره بعدی متوقف نبود و پیوسته روبه افزایش میرفت. دور کردن مردم از سرچشمه قرآن و باز شدن درهای تأویل و انتشار نظریات گوناگون فلسفی این اختلافات را بیشتر و پابرجاتر میساخت تا آن که بیکر جامعه اسلامی تجربه شد و در هر گوشه قدرتی متمرکز گردید که مواد عصیت و عقیده خاصی بود و این قدرت صرف ضعیف کردن و از میان بردن یکدیگر میشد. توده های اسلامی ادراکاتشان محدود گردید و شرک در افکارشان رخنه نمود و مسیر انحطاط را پیش گرفتند. در آغاز پیروان اسلام که توحید خالص قرآن آنها را روشن کرده بود شب و روز در راه آزادی خلق کوشیدند و زنجیرهای آنها را که افکار و اندیشه مردم را بسته بود گشودند و ملل را از بندگی سلاطین ستمگر و متکبر هائیکه ساخته دست جهالت در قرون تاریک بود رهانندند و با آنها فهمانندند که چنگال دوندگان را بخیال آنکه دست لطف و محبت است نبوسید. و بلانه شیطان و بیشه جانوران بگمان اینکه بناهنگام رحمان است روی نیاورید و به اندیشه رسیدن به سرچشمه حیات برای خود با ناخن های ضعیف گورستان حفر نکنید ولی بندها مسلمانان خود بهمان چیزهایی که ملل دیگر را از آن می ترسانند مبتلا شدند و روش آنها را پیش گرفتند و در برابر هر جباری سجده کردند و نیروی ایمان و روحیه را از دست دادند و حقایق دین را وسیله اختلاف و نزاع قرار دادند و از معارف دین آنچه را که وسیله بدست آوردن مال و جاه و تقرب بخلفا بود فرا گرفتند و کلمات و لغات قرآن و احادیث را از معانی اولی خود تغییر دادند و در آیات محکم و روشن قرآن تاویلات بسیار دور قائل شدند تا این دوره که بیشتر آن با زمان خلافت عباسیها منطبق است سپری شد و دوره انحطاط و زبونی آغاز یافت.

دوره ششم دوره انحطاط و زبونی مسلمانان است.

پراکندگی مسلمانان و انحطاط عقیده و اخلاقی آنان سرزمین اسلام را برای حوادث شومی آماده کرده و میدان را برای تاخت و تاز دشمنان دیرین که سالیان دراز مقهور قدرت اسلام بودند مهیا ساخت از اواخر قرن چهارم طوفان های حوادث از شرق و غرب برخاست. از ناحیه غرب صلیبی ها زیارت را بهانه کردند و از ناحیه شرق چنگیزیان تجارت را مقدمه قرار دادند و تا چندین قرن بیکره اسلام زیر لگد آنها قرار گرفت و اعصاب مسلمان فرسوده شد و در اثر کشمکش ها و جنگهای طولانی کم کم مسلمانان بخواب رفتند و ثروت های ظاهری و معنوی شان بدست دیگران افتاد. در خلال این احوال هر قدر مسلمانان بخواب رفتند دیگران هوشیارتر و بیدارتر شدند و در خانه این خفتگان راه یافتند و دست بر منابع هستیشان گشودند

مدت ها گذشت که عالم اسلام در سرزمین دستاخیز انبیاء و زیر آفتاب شرق در بستر تنبلی و راحتی آرمیده و گاهی بر اثر تغییرات جو و احساس گرما و سرما چشم میکشود ولی چهرهٔ موحش دشمن که بر بایش ایستاده و متوجه اندک حرکت او بود و همچنین منظرهٔ هولناک قرون گذشته بار از هوشش میبرد و گاهی چشم میکشود و مردان بیداری را بر بالین خود میدید و از زبان آنان میشنید که میگویند بیدار شوید و بخود آید سبیل بنیان کنی دیوارهای خانه ات را گرفته و بزودی بنیستی سوخت میدهد ولی رو از آنان میگرداند و با آهنک حزن آلود خود میگفت چه بی عاطفه اند اینان که نمیگذارند مردم آسوده بخوابند و بار دیگر بک را روی هم میکنند و آهسته سخن میگفت. مرد ملحدیست که اخلاق نوباوگان را فاسد میکند و آداب گذشتگان را محترم نمیشمارد و بسخسش نباید گوش داد و صلاح همان ختنن و آرمیدن است و جز این وظیفه نباید شناخت ولی همانطور که لشکر نور و غرغری طبیعت خواه ناخواه خننه گان را بیدار میکند عالم اسلام هم روز بروز هنگام بیداریش فرا رسیده و بر تو معارف و غوغای بیداران و رعند و برق کارزارها همه عواملی که مایه برهم زدن خواب بود مسلمانان را بیدار کرد و ملل اسلامی بتناسب اوضاع خود بیلابی هوشیار شدند و در راه بیداری یکدیگر کوشیدند.

این دورهٔ بیداری را علمای اجتماع و تاریخ آغاز قرن نوزدهم میدانند و ما آنرا دورهٔ مفتتم سیر تاریخی اسلام قرار داده ایم.

در بارهٔ این دوره و عاقبت آن کتابها نوشته شده و بهترین کتابی که در این موضوع است کتاب اسلام امروز نویسندهٔ معروف ستودارد امریکائی است که تمام نهضت ها و افکار و آرائی را که در مسلمانان است و وضعی را که عالم اسلام از قرن نوزدهم تا امروز بخود گرفته است شرح میدهد و با بودن چنین آثار فکری و قلبی مورد ندارد ما وارد این بحث شویم پس این موضوع را بهین جا ختم میکنم.

يك پيمشا مد قابل تاسف

در روز چهارم آبانماه که جوانان در مقابل پادشاه محبوبشان رژه میرفتند دیده شد که عده ای از دوشیزگان یعنی نوامیس حقیقی این مملکت با سر و بلی لخت جزء رژه دهندگان هستند. این قضیه که پس از شاه سابق برای اولین بار تکرار میشود یقیناً برخلاف میل شاهنشاه جوانبخت بوده ولایت بازم یکی از خود شیرینیهای متصدیان امور است که بیفکرانه کارهایی میکنند که نمیدانند عواقب و خیم آن بکجا میکشد و کشور را بچه برنگاه مخوفی میبرد. در هر صورت مسلم است پادشاهی که در روز عید غدیر اینطور از اسلام و حفظ شعائر آن طرفداری میکنند و علاقه خود را بخدمت در راه دین مقدس ابراز میدارند یقیناً راضی باین تظاهرات غیر اسلامی نیستند. امیدواریم اینکار که برای يك کشور مسلمان شایسته نیست دیگر تکرار نکردد و متصدیان امور متوجه شوند که مفاسد جنسی بی بردگی زنان و بهم آمیختگی زن و مرد از نجر به گذشته بقام عمل رسیده و کوچکترین نتیجه آن بهم خوردن خانواده ها، بر باد رفتن کانونهای مقدس خانوادگی، از دیار طلاق، خودداری جوانها از ازدواج، کم شدن نسل کشور و سقوط اهالی بیرنگاه مرض و بدبختی است.

فاتح و یا اولی الابصار.

اعلان

کتاب «اجبار و اختیار در اجتماع» که تفسیر امر بین الامرین است اخیراً تجدید چاپ شده و طی قریب هشتاد صفحه روی کاغذ سفید با جلد شمشیر یکرشته مطابقت شیرین و بیسابقهٔ اسلامی را بخواننده اگر شرم میکند. کتاب بلم آقای دکتر صادق تقوی و بهای آن ده ریال است. از کتابفروشیها یا دفتر روزنامهٔ دنیای اسلام خریداری کنید.

آنگهی

شخصی که زبان فرانسوی را در نهایت خوبی میداند و ماشین نویسی لاتین را هم میداند و متجاوز از از سی سال سابقهٔ خدمت در ادارات دارد جویای کار در تجارتخانه ها و بنگاههای ملی است. کسانیکه احتیاج دارند بوسیلهٔ این مجله مکاتبه نمایند.